

Jalankulkijoiden liukastumiset

-kyselytuloksia 2013

Leena Pöysti

Leena Pöysti

Jalankulkijoiden liukastumiset -kyselytuloksia 2013

Liikenneturvan selvityksiä 3/2014

Liikenneturva
Helsinki
2014

Kannen kuva: Jarkko Översti

Verkkajulkaisu pdf (www.liikenneturva.fi)

ISSN 2341-8052

ISBN 978-951-560-206-0 (pdf)

Jalankulkijoiden liukastumiset -kyselytuloksia 2013

Sisältö

Liukastumiset yleisiä.....	2
Yli neljännes käynyt terveydenhuollossa liukastumisen takia	3
Puolet liukastumisista kadulla tai tiealueella ja vapaa-ajalla	5
Puolet huomioi liukkaat kelit kenkävalinnoissa aina tai usein, noin joka neljäs käyttää liukuesteitä	7
Jalankulkusää-palvelua käyttää joka viides	10
Varovaisuus ja ennakointi koetaan tärkeäksi.....	11

Liite: Kuvakooste tuloksista

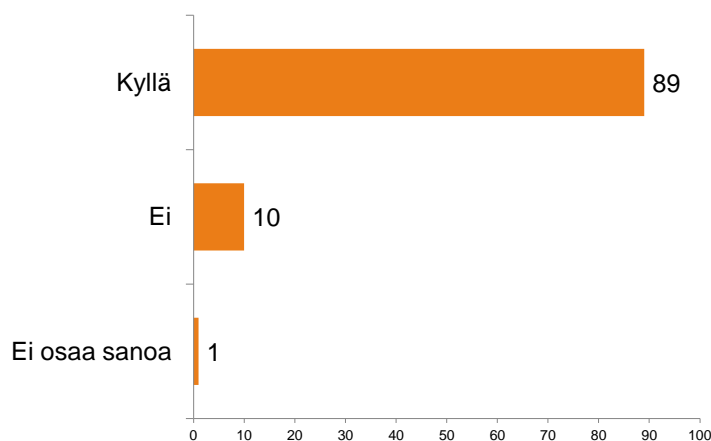
Liikenneturva on mukana valtakunnallisessa Miten pysyisimme pystyssä? – kampanjassa, jonka tavoitteena on edistää talvijalankulun turvallisuutta. Liukastumisista ja liukkaan kelin vaikutuksesta käyttäytymiseen jalankulkijana kerättiin tietoa haastattelemalla joulukuussa 2013 yhteensä 1677 suomalaista 15 vuotta täyttäneitä henkilöä. Haastattelut suoritti Liikenneturvan toimeksiannosta TNS Gallup Oy. Edellisen kerran Liikenneturva selvitti liukastumisia vuonna 2008 tehdyssä selvityksessä. Tuolloin TNS Gallup Oy haastatteli Liikenneturvan toimeksiannosta 1267 suomalaista 15 vuotta täyttäneitä henkilöä.

Liukastumiset yleisiä

Lähes jokainen suomalainen (89 %) on ainakin joskus kaatunut liukastumalla ulkona (kuva 1). Joka kolmas kyselyyn vastannut muisteli kaatuneensa liukastumalla viimeksi kuluneen vuoden aikana (kuva 2).

Onko koskaan kaatunut liukastumalla ulkona?

Kaikki vastaajat n=1677, %

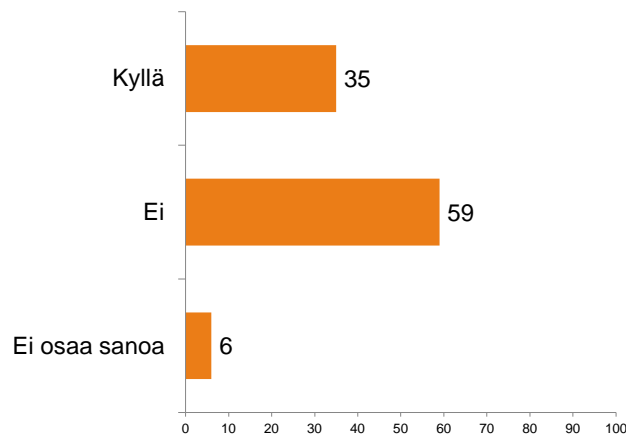
Oletko koskaan kaatunut liukastumalla ulkona?

Kuva 1

Onko kaatunut liukastumalla ulkona viimeksi kuluneen vuoden aikana?

Kaikki vastaajat n=1677, %

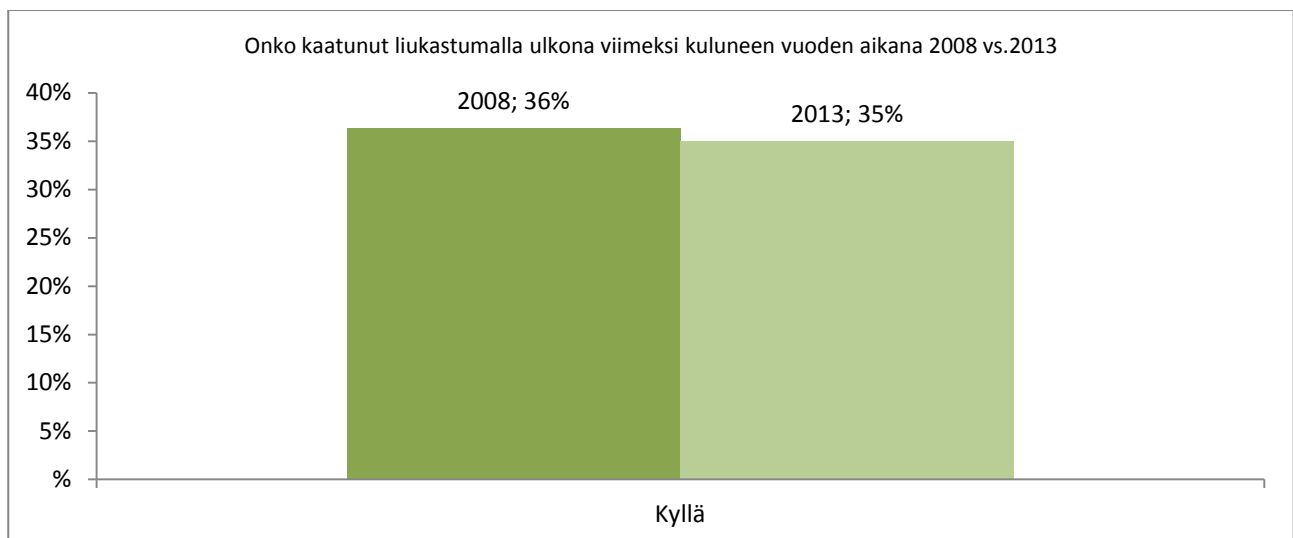

Oletko kaatunut liukastumalla ulkona viimeksi kuluneen vuoden aikana (mukaan lukien koko viime talvi)?

Kuva 2

Liukastuneiden osuus ei ole juurikaan muuttunut edellisestä kyselystä. Myös vuonna 2008 tehdyssä kyselyssä yhtä moni vastaaja kertoi kaatuneensa ulkona liukastumalla vuoden aikana.

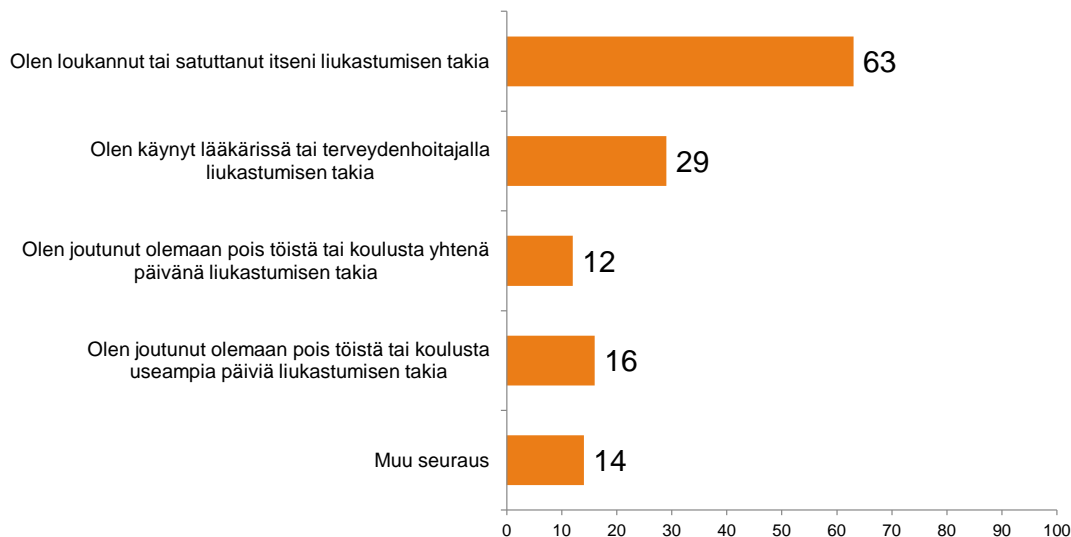
Kuva 3

Yli neljännes käynyt terveydenhuollossa liukastumisen takia

Vastaajista reilu neljännes (29 %) kertoi käyneensä lääkärissä tai terveydenhoitajalla liukastumisen takia. Poissa töistä tai koulusta yhtenä tai useampana päivänä oli ollut myös noin neljännes vastaajista (12 % yhden päivän + 16 % useamman päivän).

Onko liukastumisesta kertaakaan ollut seuraavia seurauksia?

Kaikki vastaajat n=1677, %

Onko liukastumisesta kertaakaan ollut sinulle seuraavia seurauksia?

Kuva 4

Naiset kertoivat miehiä useammin loukanneensa itsensä liukastuttuaan, mutta lääkäri- tai terveydenhoitajakäynneissä ei ollut eroa miesten ja naisten välillä. Useiten liukastumisen takia terveydenhoitopalveluja olivat tarvinneet iäkkäimmät vastaajat. Töistä poissaoloja oli eniten 35-49-vuotiailla.

Taulukko 1

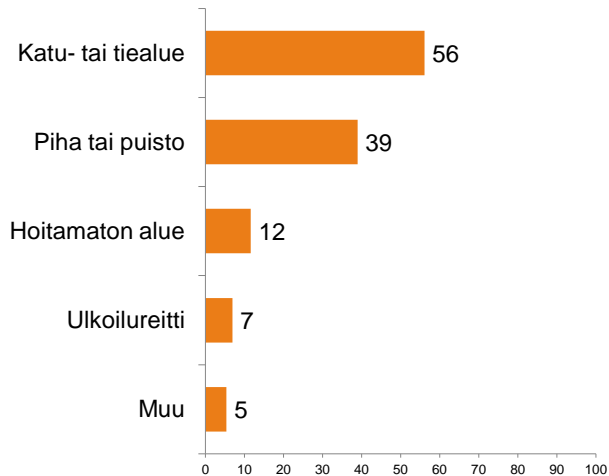
Onko liukastumisesta kertaakaan ollut sinulle seuraavia seurauksia?	Yhteensä	Sukupuoli		Ikä				
		Nainen	Mies	-24	25-34	35-49	50-64	65+
N	1489	756	733	233	259	411	406	180
Olen loukannut tai satuttanut itseni liukastumisen takia (Kyllä)	63%	68%	58%	53%	60%	69%	63%	67%
Olen käynyt lääkärissä tai terveydenhoitajalla liukastumisen takia (Kyllä)	29%	29%	28%	20%	18%	34%	30%	39%
Olen joutunut olemaan pois töistä tai koulusta yhtenä päivänä liukastumisen takia (Kyllä)	12%	12%	11%	6%	9%	17%	12%	12%
Olen joutunut olemaan pois töistä tai koulusta useampia päiviä liukastumisen takia (Kyllä)	16%	16%	16%	8%	11%	21%	17%	19%

Puolet liukastumisista kadulla tai tiealueella ja vapaa-ajalla

Yli puolet (56 %) vuoden sisään liukastuneista kertoi liukastuneensa kadulla tai tiealueella. Liukastuneista vastaajista 39 prosenttia oli liukastunut pihalla tai puistossa.

Missä liukastui?

Kaikki vuoden aikana liukastuneet vastaajat, n=516, %

Missä liukastuit (viimeksi kuluneen vuoden aikana)?

Kuva 5

Naiset olivat liukastuneet tiealueella miehiä useammin, miehet taas useammin hoitamattomalla alueella. Iäkkäiden liukastumiset sattuivat muun ikäisiä useammin pihalla, puistossa tai ulkoilualueilla.

Taulukko 2

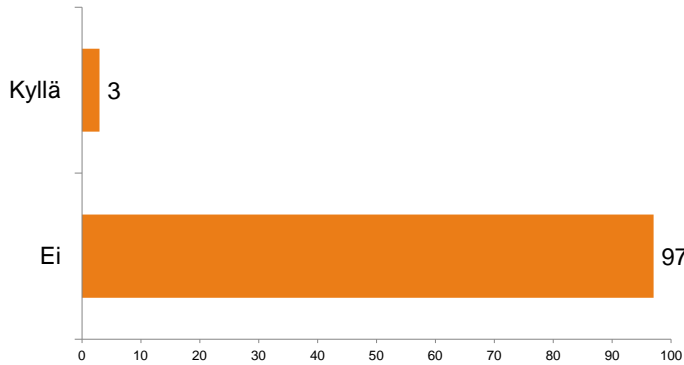
Missä liukastuit (viimeksi kuluneen vuoden aikana)?	Yhteensä	Sukupuoli		Ikä				
		Nainen	Mies	-24	25-34	35-49	50-64	65+
Katu- tai tiealue	56%	61%	50%	64%	63%	56%	52%	35%
Piha tai puisto	39%	40%	38%	32%	40%	42%	35%	49%
Ulkoilureitti	7%	7%	7%	2%	9%	6%	9%	10%
Hoitamaton alue	12%	5%	19%	17%	16%	11%	5%	7%
Muu mikä?	5%	6%	5%	1%	3%	6%	10%	5%

Alkoholi ei ollut mukana liukastumistapaturmissa.

Oliko nauttinut alkoholia liukastuessa?

Kaikki vuoden aikana liukastuneet vastaajat, n=516, %

Olitko nauttinut alkoholia?

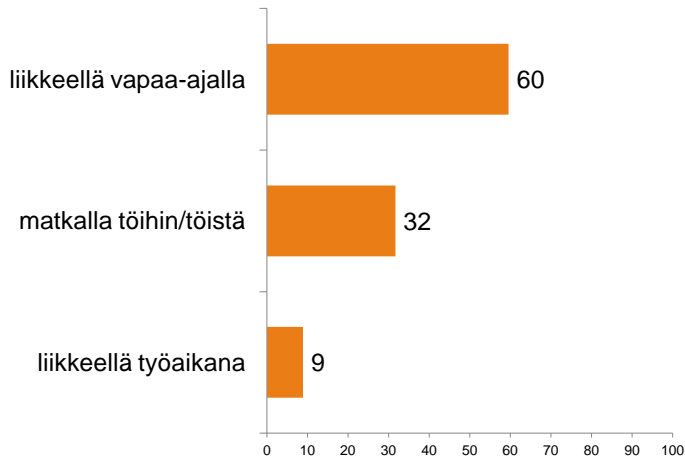

Kuva 6

Tavallisimmin oltiin liikkeellä vapaa-ajalla (60 %). Naiset kertoivat miehiä useammin liukastuneensa matkalla töihin tai töistä.

Oliko liukastuessa...?

Kaikki vuoden aikana liukastuneet vastaajat, n=516, %

Olitko liukastuessasi...?

Kuva 7

Taulukko 3

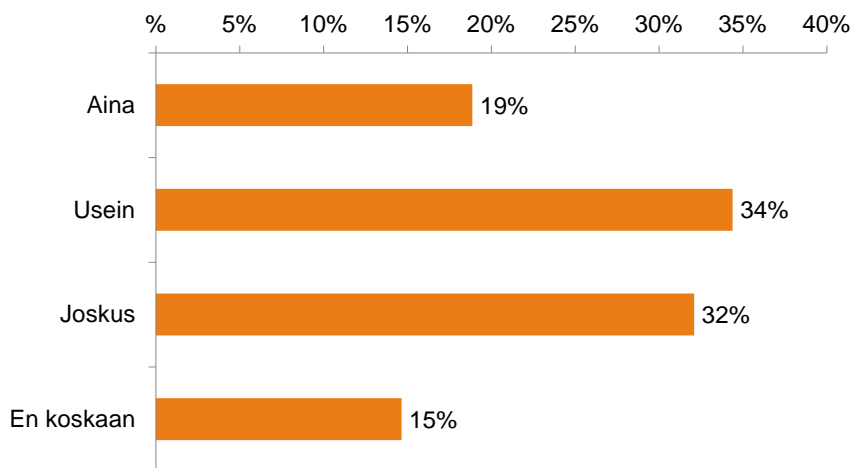
Olitko liukastuessasi ...	Yhteensä	Nainen	Mies
Matkalla töihin/töistä	32%	37%	25%
Liikkeellä työaikana	9%	5%	14%
Liikkeellä vapaa-ajalla	60%	58%	61%

Puolet huomioi liukkaat kelit kenkävalinnoissa aina tai usein, noin joka neljäs käyttää liukusteita

Joka toinen vastaaja (53 %) kertoi huomioivansa liukkaan kelin kenkiä valitessaan joko aina tai usein. Noin joka seitsemäs (15 %) kertoi että ei koskaan huomioi liukkaita kelejä kenkävalinnoissa. Osuus oli suunnilleen sama (14 %) myös vuonna 2008 tehdyssä kyselyssä.

Ottaako liukkaat kelit huomioon kenkien valinnassa?

Kaikki vastaajat n=1677, %

Otatko liukkaat kelit huomioon päivittäisessä kenkien valinnassasi?

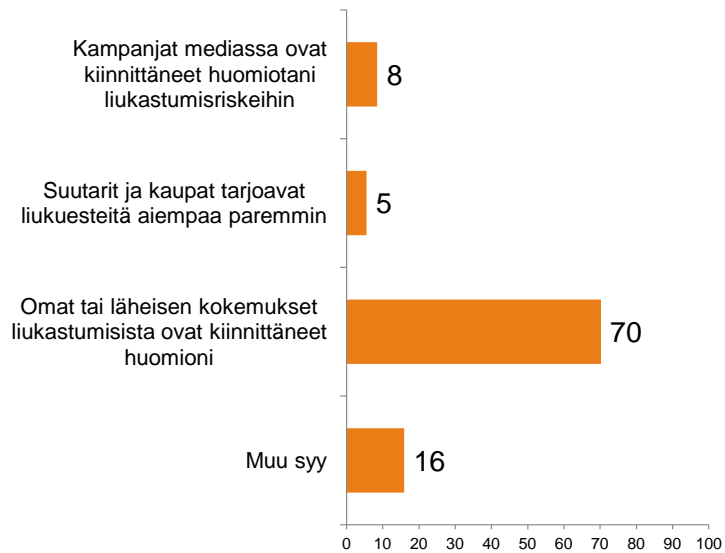

Kuva 8

Niistä vastaajista, jotka huomioivat liukkaat kelit, seitsemän kymmenestä kertoi että omat tai läheisten kokemukset liukastumisista ovat kiinnittäneet huomion kenkävalintoihin. Myös vuoden 2008 kyselyssä tulokset olivat hyvin samankaltaisia.

Eniten käyttäytymiseen vaikuttaneet asiat

Jos ottaa kelit huomioon kenkien valinnassa n=1431, %

Mikä seikka seuraavista on eniten vaikuttanut käyttäytymiseesi?

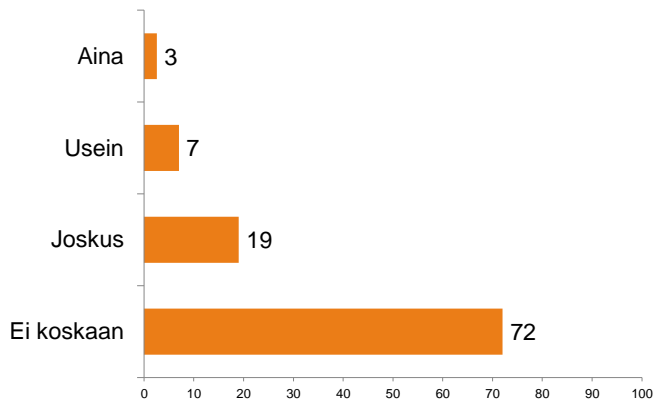

Kuva 9

Yli seitsemän kymmenestä (72 %) kertoi, että ei koskaan käytä liukuesteitÄ kengissään liukkailla keleillä. Liukuesteiden käyttö ei ole juurikaan yleistynyt vuoteen 2008 verrattuna. Tuolloin jotakuinkin yhtÄ moni vastaaja (76 %) sanoi, ettei koskaan käytÄ liukuesteitÄ.

Liukuesteiden käyttö

Kaikki vastaajat n=1677, %

Käytätkö liukkailla keleillä kengissÄsi liukuesteitÄ?

Kuva 10

Vanhemmat vastaajat huomioivat liukkaan kelin nuorempia useammin kenkävalinnoissa. Naisilla liukkaus vaikutti kenkävalintaan useammin kuin miehillÄ.

Taulukko 4

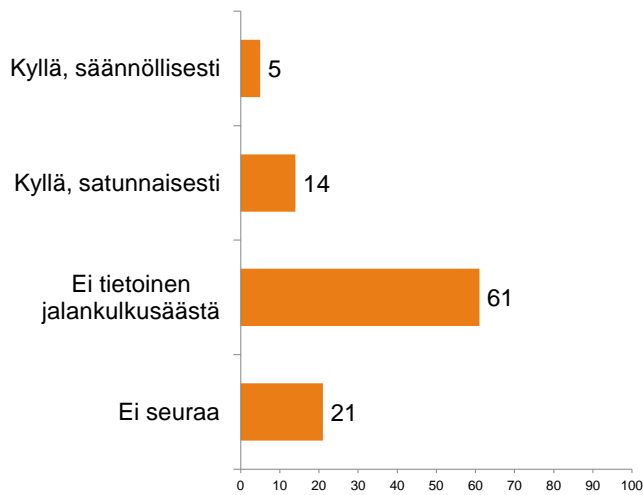
Otatko liukkaat kelit huomioon päivittäisessä kenkien valinnassasi?	Yhteensä	Sukupuoli		Ikä				
		Nainen	Mies	-24	25-34	35-49	50-64	65+
Aina	19%	24%	13%	7%	7%	18%	29%	30%
Usein	34%	40%	29%	28%	29%	36%	37%	42%
Joskus	32%	27%	37%	37%	43%	32%	27%	24%
En koskaan	15%	9%	21%	28%	21%	15%	8%	4%

Jalankulkusää-palvelua käyttää joka viides

Joka viides vastaaja käytti Jalankulkusää –palvelua. Vastaajista yli kuusi kymmenestä ei ollut tietoinen palvelusta. Niistä vastaajista, jotka palvelun tunsivat, sitä käytti noin puolet.

Jalankulkusään seuraaminen

Kaikki vastaajat n=1677, %

Seuraatko talvisin Ilmatieteenlaitoksen jalankulkusäästä?

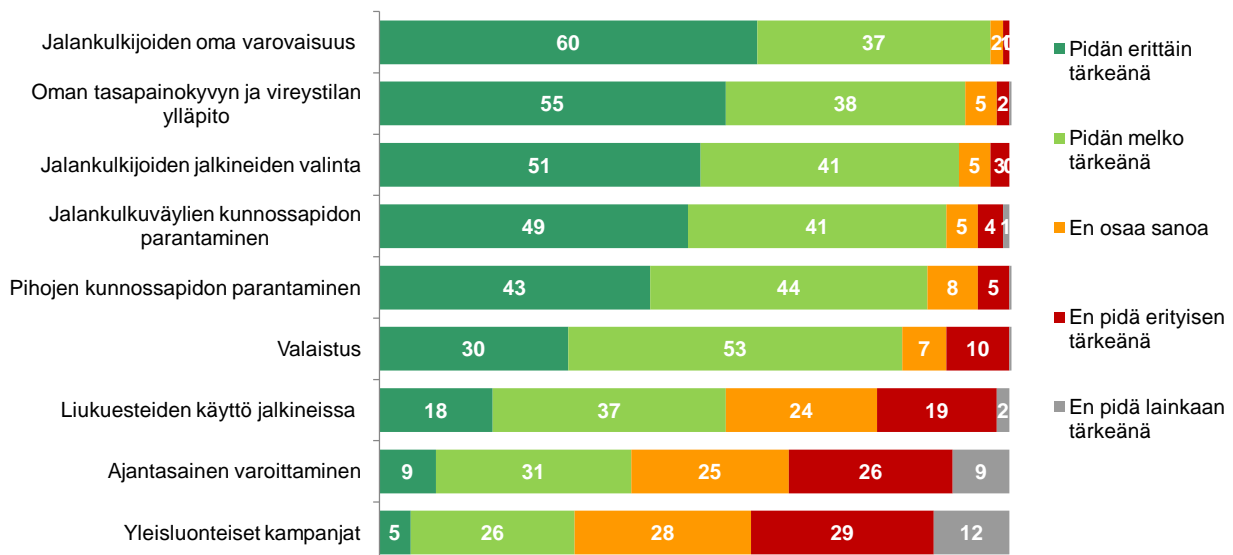
Kuva 11

Varovaisuus ja ennakointi koetaan tärkeäksi

Tärkeimpänä toimena liukastumisten ehkäisyssä pidettiin jalankulkijoiden omaa varovaisuutta ja erilaista ennakointia mm. tasapainokyvyn ylläpitoa ja jalkinevalintaa. Noin yhdeksän kymmenestä koki jalankulkuväylien ja piha-alueiden kunnossapidon parantamisen erittäin tärkeäksi tai melko tärkeäksi toimeksi estää liukastumisia.

Eri toimien tärkeys liukastumistapaturmien ehkäisyssä

Kaikki vastaajat n=1677, %

Kuinka tärkeänä pidät eri toimien vaikutusta liukastumistapaturmien ehkäisyssä?

Kuva 12

Välitä, muista – ennakoi.

LIIKENNETURVA

Miten pysyisimme pystyssä

Kyselytulokset 2013

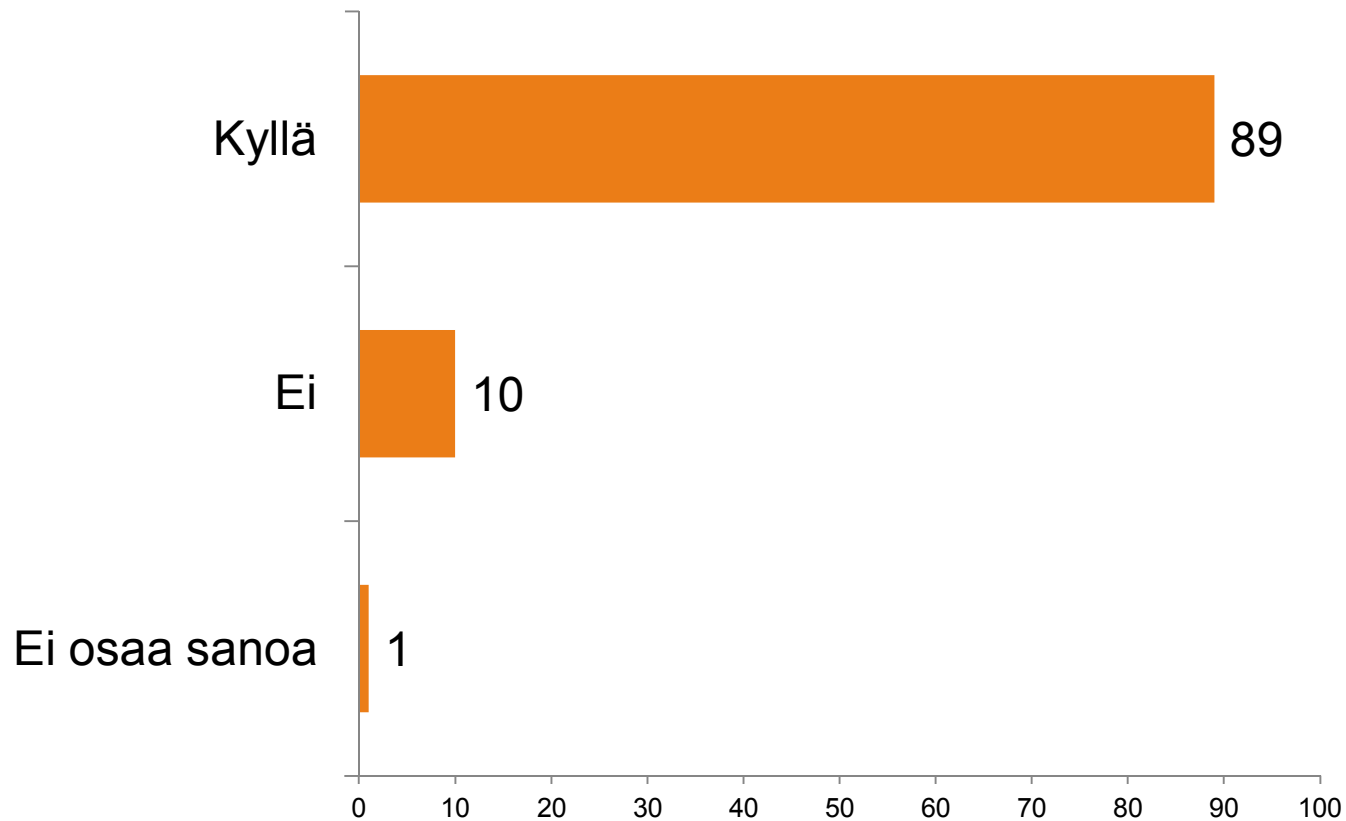
Johdanto

- Tutkimuksen aineisto kerättiin marras-joulukuussa 2013 GallupForumissa, joka on internetpaneeli.
- Kaikkiaan haastateltiin 1677 henkilöä, joista autoilijoita oli 1353 eli 81 prosenttia.
- Tutkimuksen on Liikenneturvan toimeksiannosta suorittanut TNS Gallup Oy.

Onko koskaan kaatunut liukastumalla ulkona?

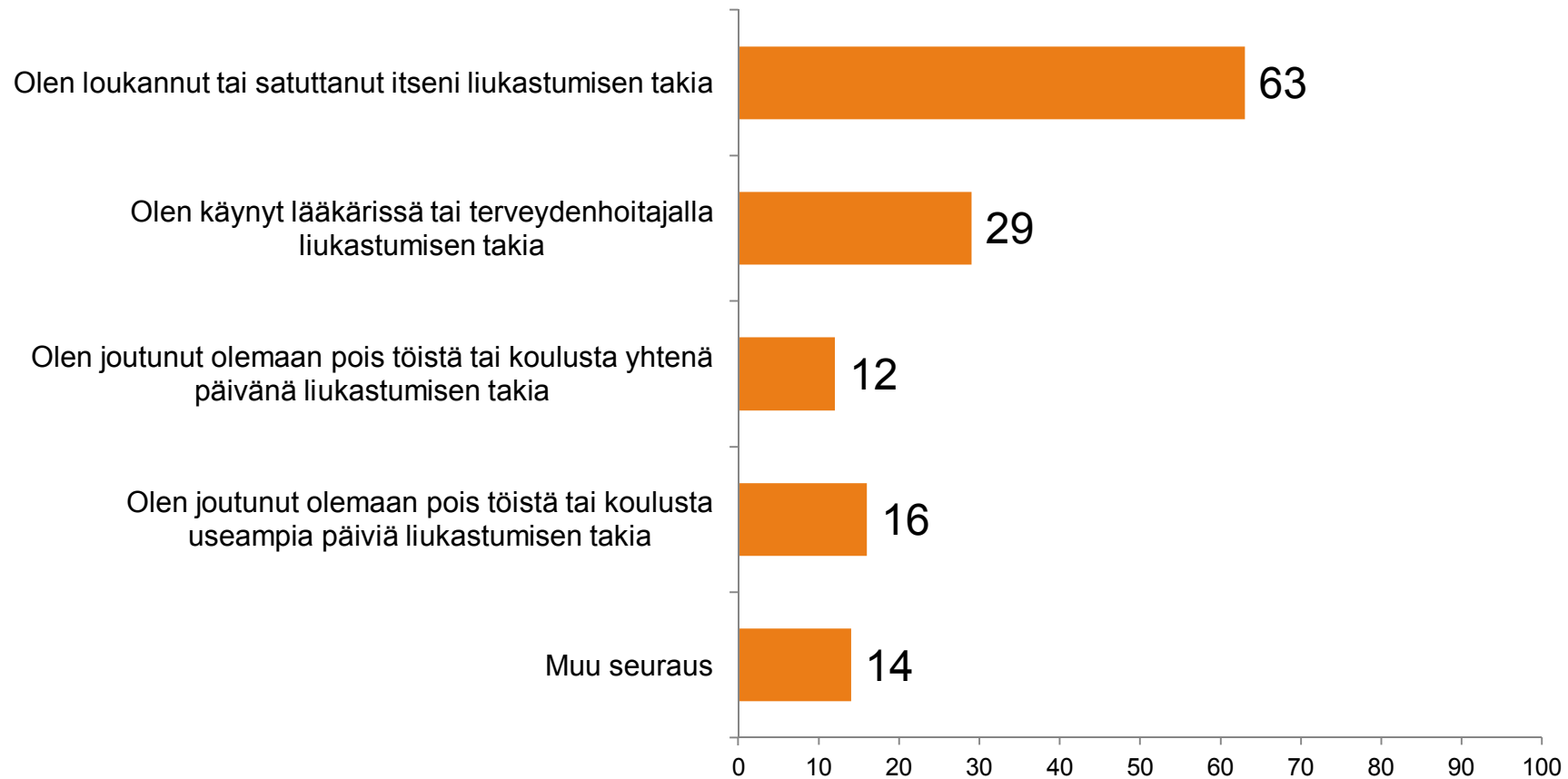
Kaikki vastaajat n=1677, %

Oletko koskaan kaatunut liukastumalla ulkona?

Onko liukastumisesta kertaakaan ollut seuraavia seurauksia?

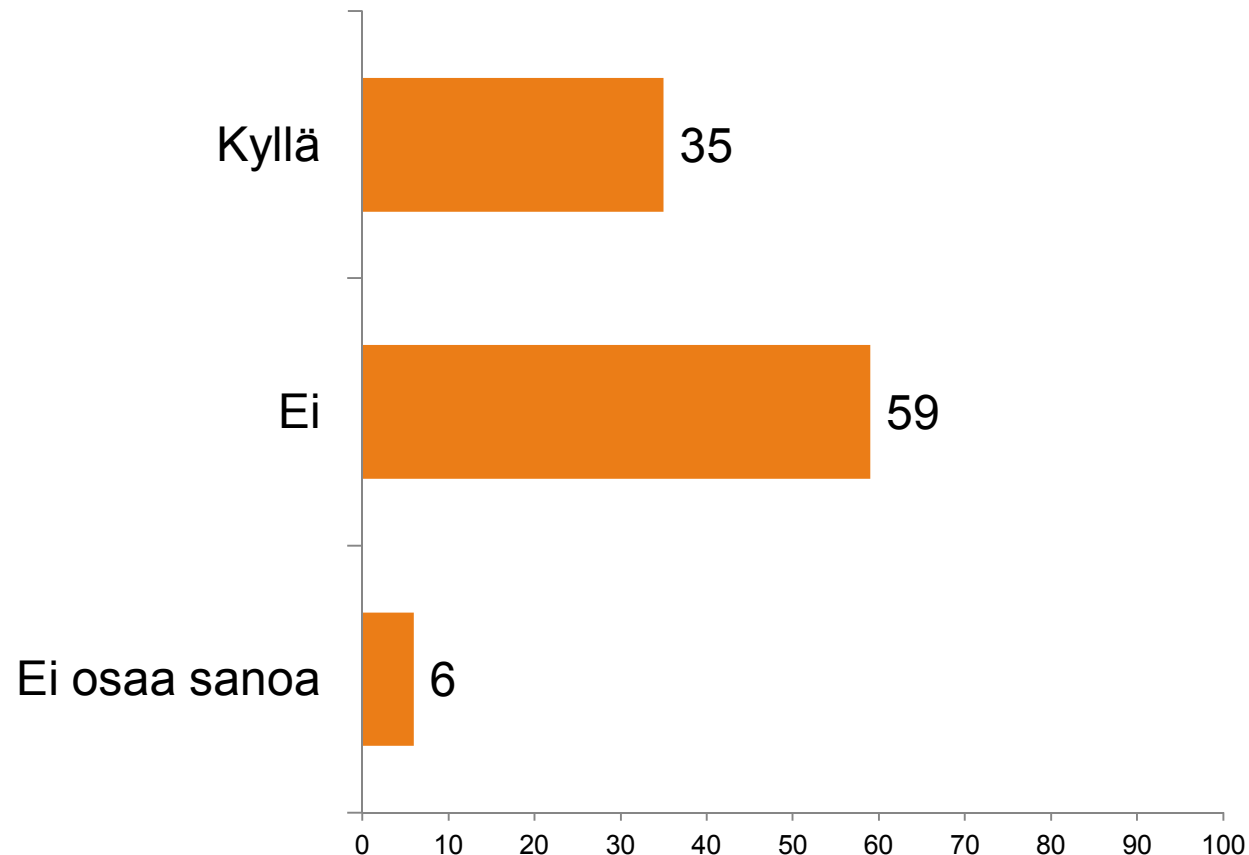
Kaikki vastaajat n=1677, %

Onko liukastumisesta kertaakaan ollut sinulle seuraavia seurauksia?

Onko kaatunut liukastumalla ulkona viimeksi kuluneen vuoden aikana?

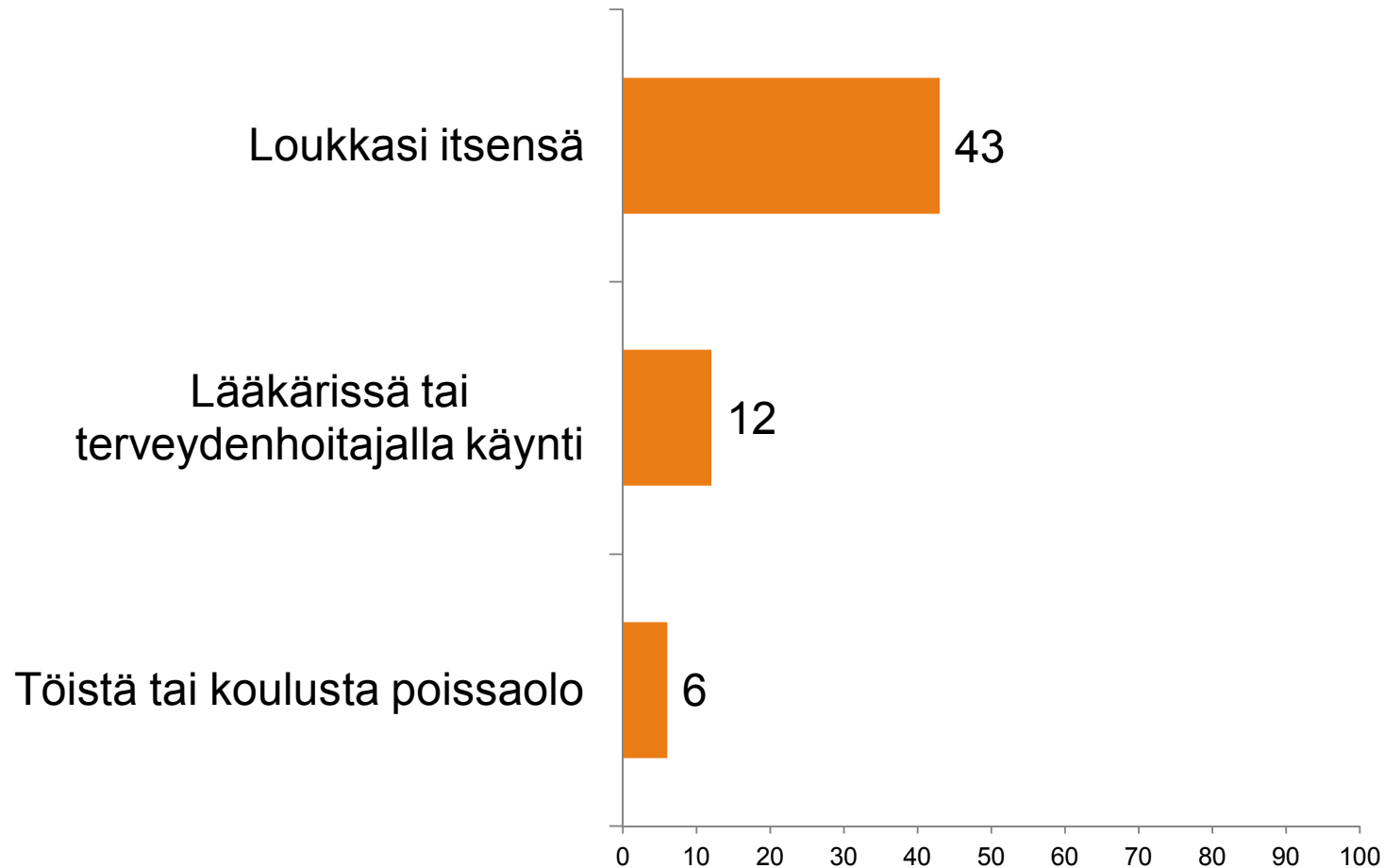
Kaikki vastaajat n=1677, %

Oletko kaatunut liukastumalla ulkona viimeksi kuluneen vuoden aikana (mukaan lukien koko viime talvi)?

Liukastumisen seuraamukset?

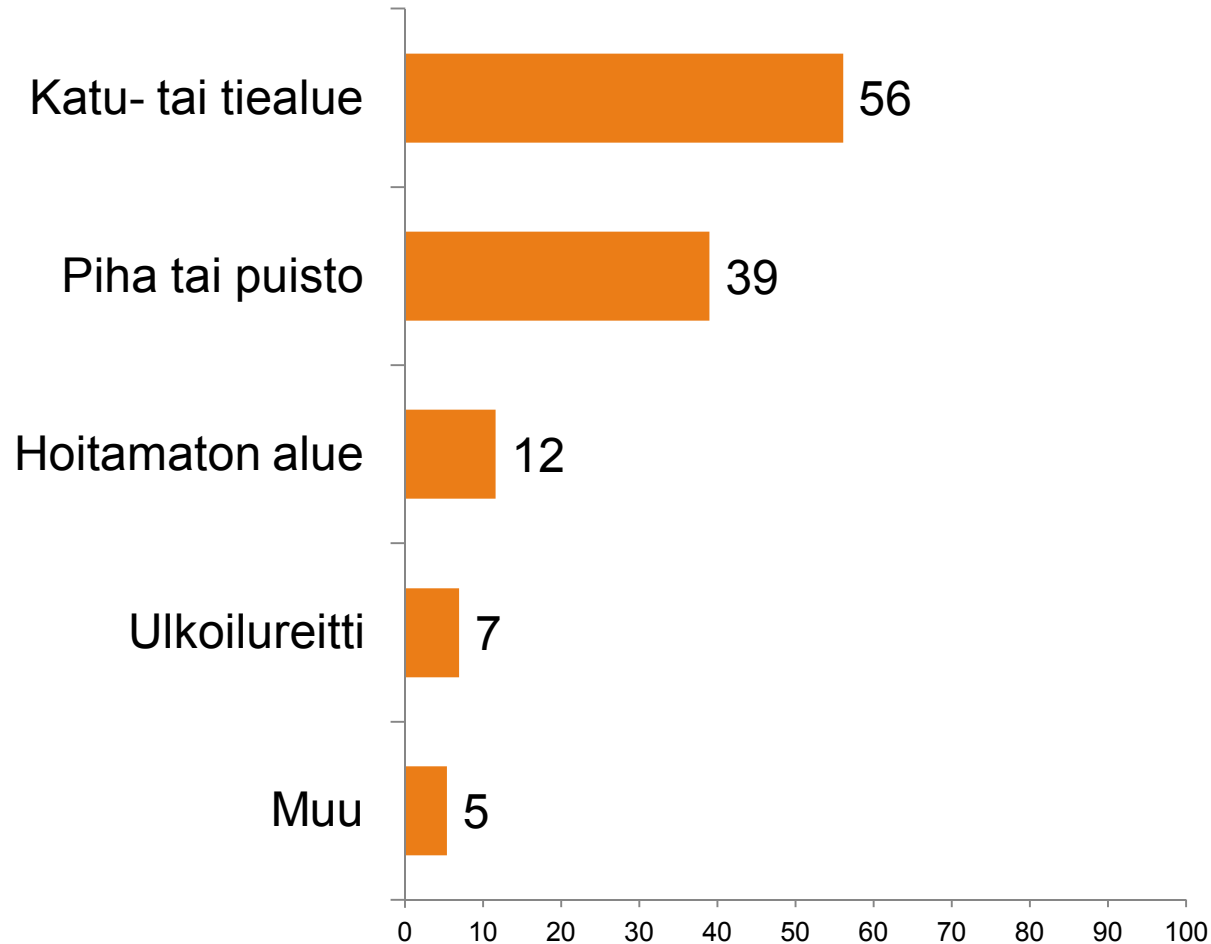
Kaikki vuoden aikana liukastuneet vastaajat, n=516, %

Oliko tällä liukastumisella seuraavanlaisia seuraamuksia?

Missä liukastui?

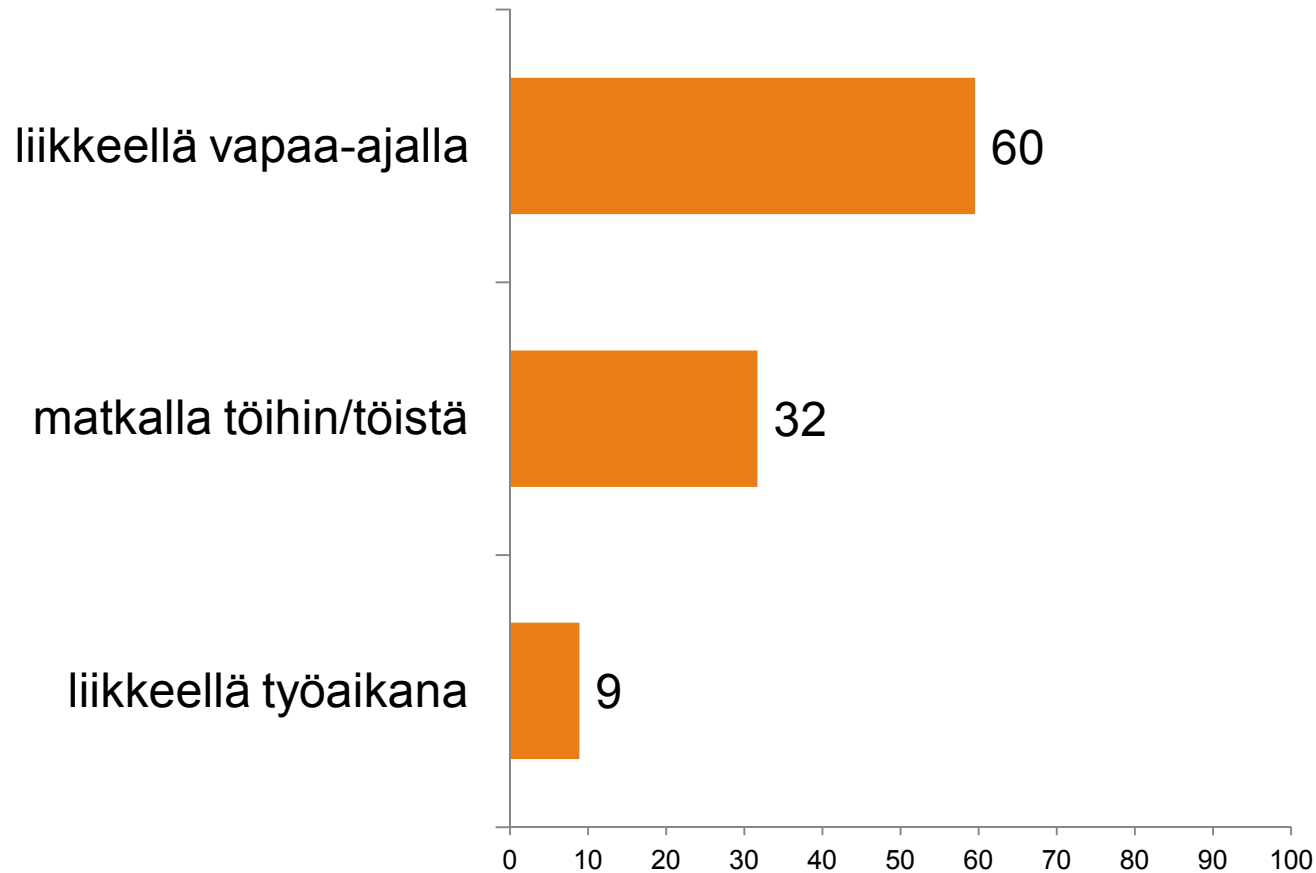
Kaikki vuoden aikana liukastuneet vastaajat, n=516, %

Missä liukastuit (viimeksi kuluneen vuoden aikana)?

Oliko liukastuessa...?

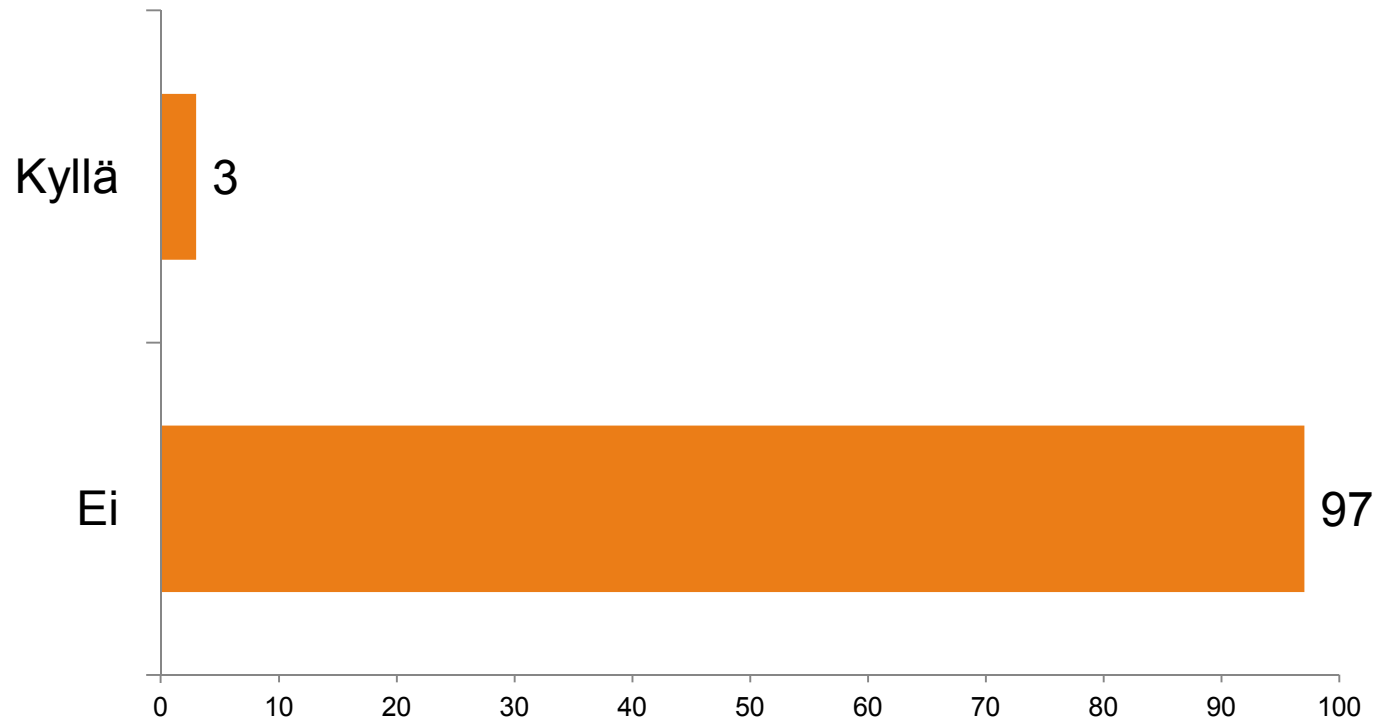
Kaikki vuoden aikana liukastuneet vastaajat, n=516, %

Olitko liukastuessasi...?

Oliko nauttinut alkoholia liukastuessa?

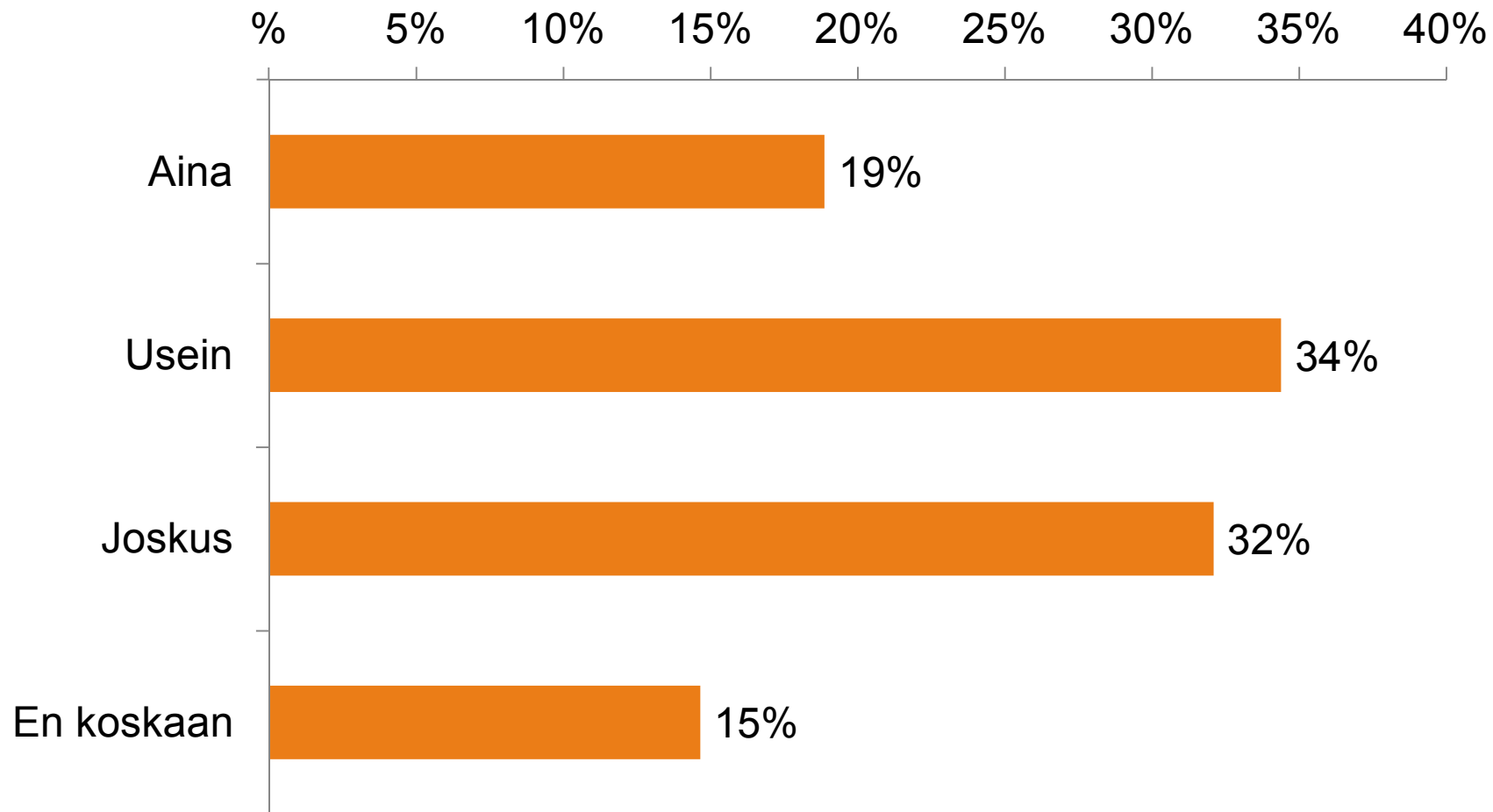
Kaikki vuoden aikana liukastuneet vastaajat, n=516, %

Olitko nauttinut alkoholia?

Ottaako liukkaat kelit huomioon kenkien valinnassa?

Kaikki vastaajat n=1677, %

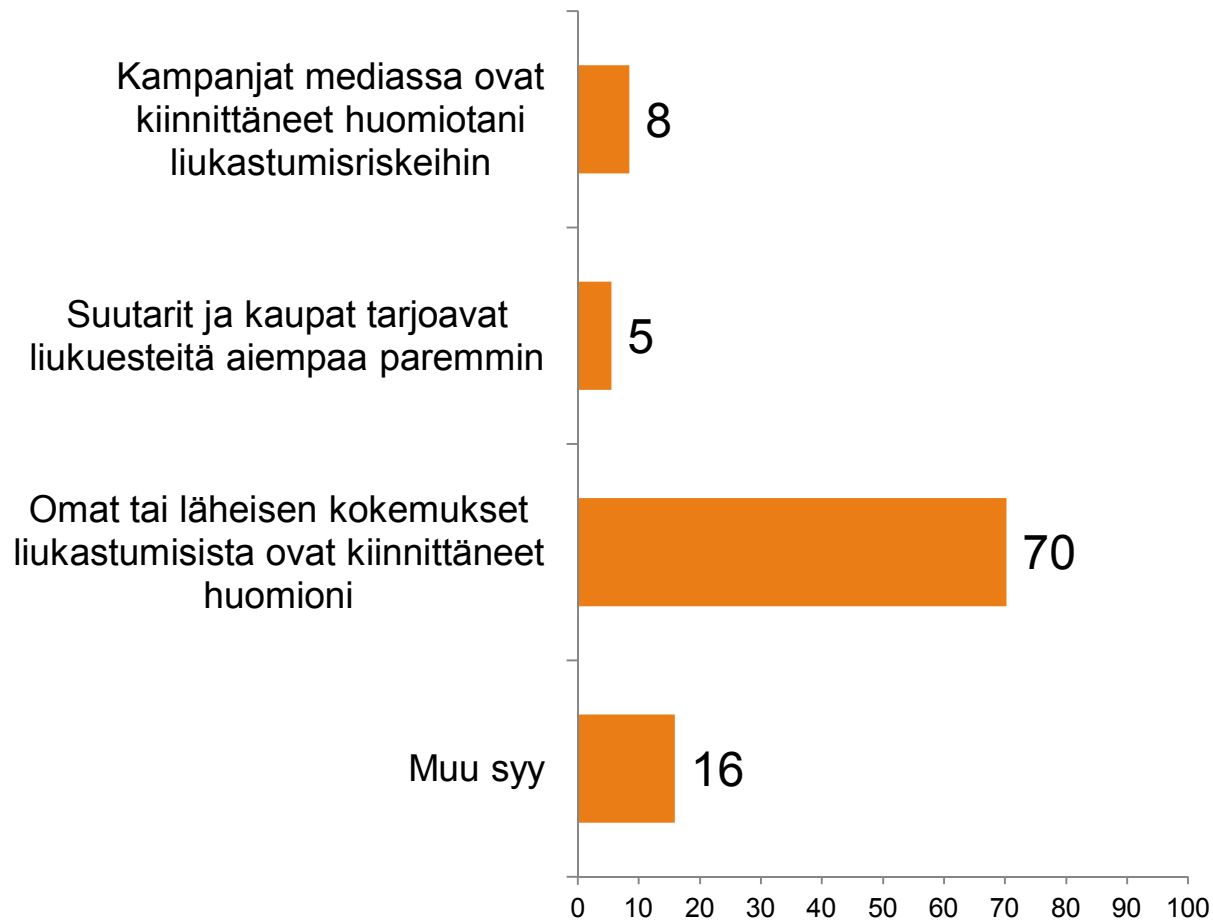

Otatko liukkaat kelit huomioon päivittäisessä kenkien valinnassasi?

Eniten käyttäytymiseen vaikuttaneet asiat

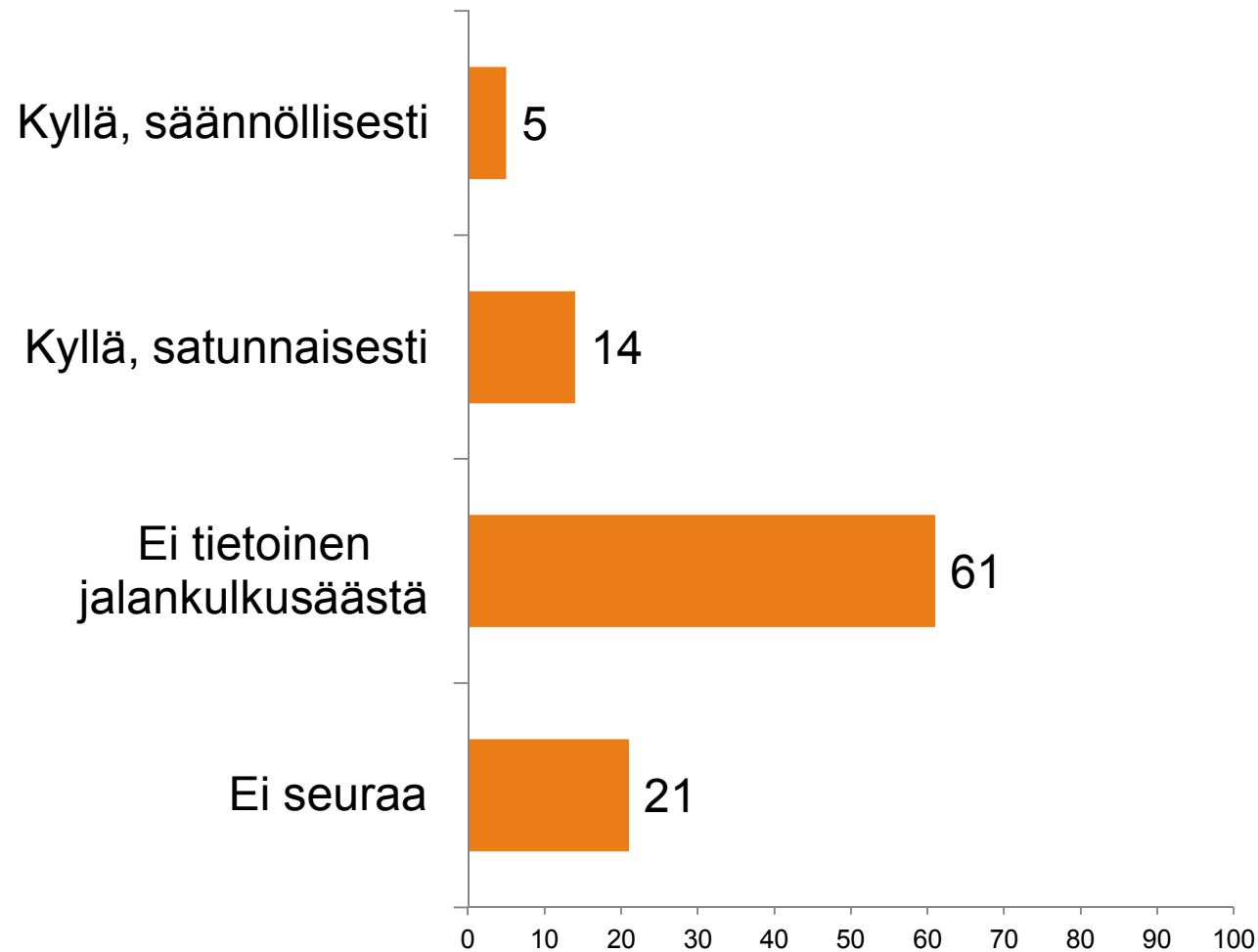
Jos ottaa kelit huomioon kenkien valinnassa n=1431, %

Mikä seikka seuraavista on eniten vaikuttanut käyttäytymiseesi?

Jalankulkusään seuraaminen

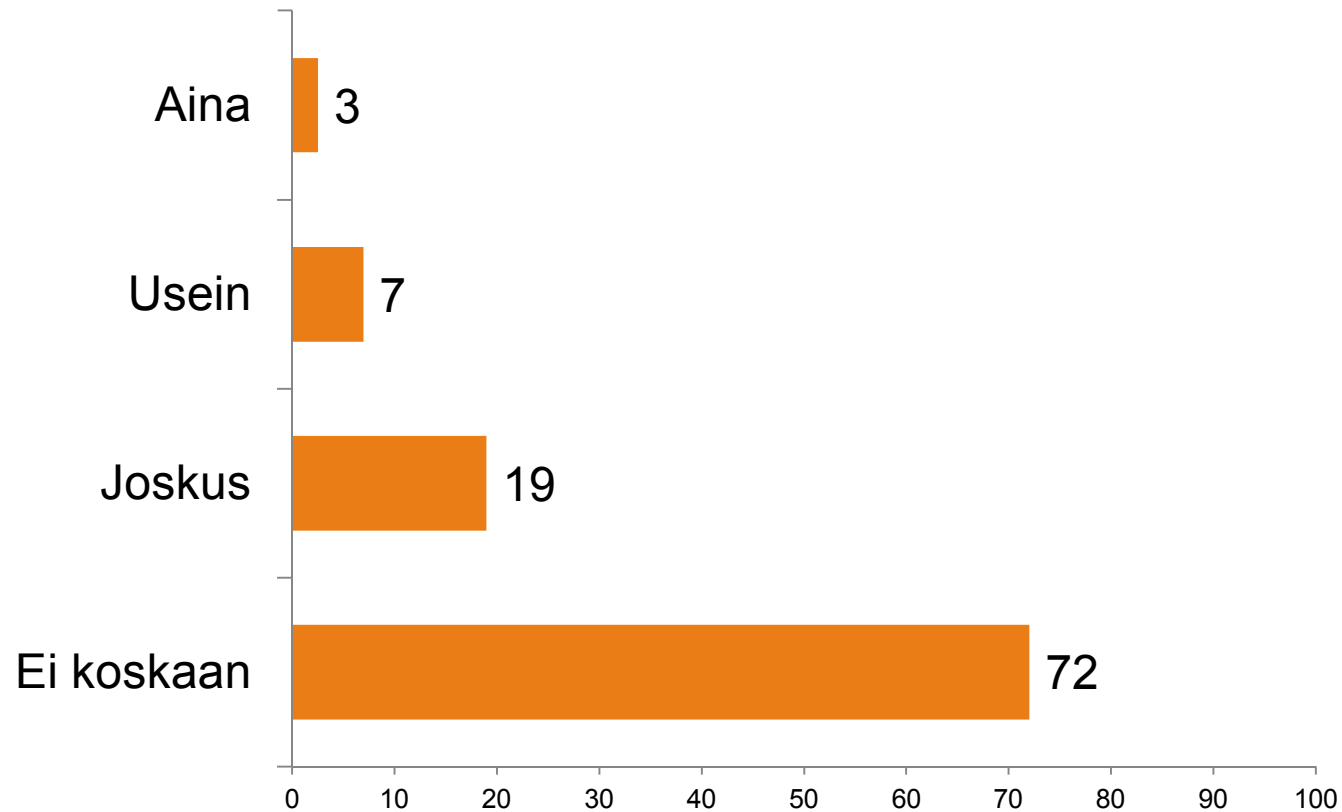
Kaikki vastaajat n=1677, %

Seuraatko talvisin Ilmatieteenlaitoksen jalankulkusäättä?

Liukuesteiden käyttö

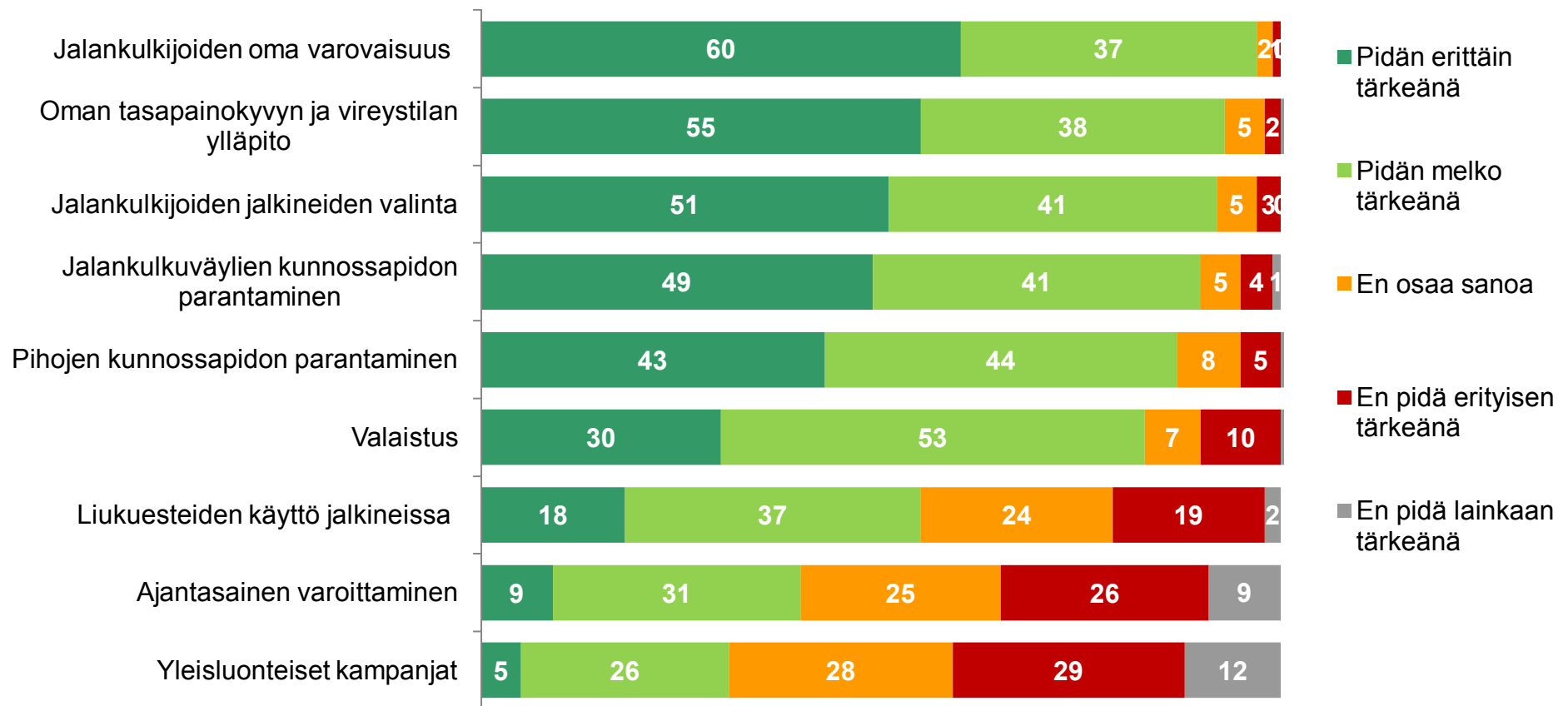
Kaikki vastaajat n=1677, %

Käytätkö liukkailla keleillä kengissäsi liukuesteit?

Eri toimien tärkeys liukastumistapaturmien ehkäisyssä

Kaikki vastaajat n=1677, %

Kuinka tärkeänä pidät eri toimien vaikutusta liukastumistapaturmien ehkäisyssä?